

tescu din Bucuresci și pictorii români din Brașov: Michail Pop și Trombitescu, cari zugrăfiră și poleiră templa și icoanele etc., și alți fruntași din loc și giur. Pe timpul prânzului, care fu provăduț cu măncări alese și cu beuturi esculente nu lipsiră — ca de regulă — nici toastele. În locul prim toastă Escoala Sa prea sănțitul archiepiscop și metropolit pentru Majestatea Sa regele nostru și împăratul Austro Ungariei, Francisc Iosif I și pentru glorioasa casă Habsburgă; apoi pentru înaltul guvern al țării, în fine pentru această comună, pentru concordie fratească și pentru protopopul tractual, Dimitrie Colțofean. Cu cele mai freneticice aplause se primiră aceste toaste. Protopopul D. Colțofean răspunzând prin alt toast cu adenea reverință multă mesce Escoala Sale, că n'a considerat nici o osteneală, că n'a pregetat a veni până aci la marginile archiepiscopiei făcând o cale aşa de departe și pe un timp puțin acomodat, când stă să înceapă earea cu toate fururile ei, roagă pe Dumnezeu ferbinte împreună cu numărul comitenți și cu poporul întreg, să-l ţină mulți ani fericiti, spre binele bisericii ortodoxe române! Enthusiast „Se trăiască!“ Preacuv. Sa păr. archimandrit Dr. Ilarion Pușcariu, ținu un frumos toast pentru veteranul protopop al Brașovului Ioan Petric, dicând între altele, că protopopul Petric a văzut mai bine d'un patră de secol, apărându-se regenerarea bisericii și a poporului nostru român. Ei bine, acestui martor rămas încă în viață din generația bătrâna, care a pregătit acest present și poftesce încă dile lungi și fericite. Părintele protop. I. Petric toastă pentru Escoala Sa și pentru înalta sa suita. Pe lângă alte toaste ținute vom aminti încă toastul unui împiegat al comitatului, pentru concordia fratească între civii aceleiași patrie comune. Cu vîi aplause se primiră toate toastele. Banchetul dura dela orele 2¹/₂—5 p. m. Astfel se fină în Arpatac diu de Luni 26 Octobre v. sărbătoarea s. mucenic Dimitrie. Suveniri neșterse vor remânea din aceste incidente, cari în sinul bisericii noastre fac epocă, — în inimile Arpatenilor și a tuturor celor prezenti, toate cele văzute și petrecute în acele dile memorabile pentru analele bisericii noastre de acolo. Apoi Escoala Sa cu înalta suita, după ce la orele 5¹/₄, pleca din Arpatac spre Brașov în sunetul clopotelor, însotit în tot percurșul drumului de imensă multime de popor în urări neșterse (căci entuziasmul era general) — în calea către Brașov la podul Oltului trecând pe pămîntul comitatului Brașov, fu binevenit de învățătorul primar în numele Bodenilor, cari acceptau aci, formând un banderu frumos în frunte cu învățătorii lor.

Deși era târziu, că se făcuse noapte și vremea aspră, cu toate acestea prea bunul nostru archiepiscop nu pregetă a ne cerceta și în Bod biserică măngâind poporul eu cuvinte adevărat pastorale și promițând, că la altă ocazie va sta mai mult la noi. Tot satul cu mic cu mare era de față. Dând poporului binecuvîntarea arhierescă pleca mai departe către Sânpetru însotindu-l poporul și călăreții noștri împreună cu călăreții Sânpetreni. La Sânpetru, după ce ajunse fu primit cu un entuziasm nedescriptibil, se odichni peste noapte la venerabilul veteran, la prea demnul preot al Sânpetrului, Niculae Fratesiu tatăl părintelui asesor și secretar cons. Nicanor Fratesiu.

A doua zi porni la Brașov către orele 10 a. m. unde fu primit cu pompă mare. De aci, audim că către seară se reîntoarse Escoala Sa cu suita sa la reședință în Sibiu lăsând pretutindenea suveniri scumpe, neșterse din inimile credincioșilor, cari nu-l vor uita nici odată în rugăciunile lor către Domnul.

Să prin această călătorie canonice să făcă merită neperitoare Escoala Sa pentru biserică noastră, cercetând pe cei în necasuri și în lipse de tot felul, și în scarbe!... Înainte tot asa prea vrednicule arhiereu, și urmării te vor pomeni cu laude și cu mândrie, că și pui susținut pentru turmă, adevărat pastori și următor al lui Christos, eara biserică, turma cuvenită, te va urma voinesc, întru prea mărire ortodoxie și întru apărarea legii noastre strămoșesci. Poporul te iubesc cu iubire fără margini.

Peregrinul Oltean.

Un bilanț real.

Chiar pe când „Tribuna“ și puhe întrebarea: „Ce este ea? în serviciul cui se află? treburile cui le face?“ la deslegarea căror întrebări se frâmîntă de câteva dile, primim din Brașov următoarea corespondență:

Brașov, 15/27 Novembre, 1887. Dle Redactor! Dați mi voi să recurg la ospitalitatea diarului „Telegraful Român“ și se ve rog, se binevoiți a da loc următoarelor:

Sum și eu unul din acei nefericiți, cari insufluiți de idea infințării „Atheneului român“ la provocarea unor matadori de aici am subscriz căteva acțiuni, și când colo, m'am pomenit că sum acționariul „Institutului tipografic“ din Sibiu.

Întrebând după ce am subscriz și plătit rata primă, pe cel ce m'a păcălit: ce va se dică asta? m'a măngăiat că scopul e tot acela, tot național, diferență e numai, că în direcția „Institutului tipografic“ sunt bărbați reali, cunoscuți publicului, cari vor scă conduce lucrul astfel, încât pe lângă

cauza națională acțiunii vor face și „gescheft“ bun capătând dividende mari, ear la Atheneu ar fi intrat în direcția oameni pe cari nu i-ar fi ales acțiunii, idealisti, cari nu se pricep la afaceri negustorești, și la urmă ne am fi pomenit că din bani sau îngăsat că și scribitori, ear acțiunii au rămas cu „buzele umflate.“

Ce se fac? am tacut, am plătit tot ce mi s-a cerut, și am așteptat dobândă, pentru că de bunătatele ce ni le-a adus „Tribuna“ me prea săturase deja în anul prim.

Am așteptat un an, am așteptat doi, am așteptat trei ani, dobândă tot nu mai vine.

N'âm văzut publicat nici un bilanț prin diare, deși alte întreprinderi văd că din când în când își publică bilanțele, n'âm văzut publicat nici un protocol al adunărilor generale, în urmă mi-am perdut pacienza, am alergat la agentul, care mi-a stors subscrisarea și i-am cerut deslușiri.

La început me capacita că se mai acceptă, că la început toate întreprinderile merg cu perdere, căci „Tribuna“ este cel mai răspândit diar românesc, are mulți abonanți prin România, și preste tot locul unde sunt români, și ea este chemată se aducă venitul pentru acțiunari.

Am mai acceptat și eară și am întrebat, în urmă mi-a spus verde se „tac din gură“, are el destul lucru cu afacerile sale, să me informez din Sibiu.

Am mers în urmă la un avocat să-i cer sfatul, pentru că pentru familia mea câteva sute de florini sunt bani. Avocatul m'a luat preste picior și m'a indrumat la tribunalul comercial din Sibiu, unde trebuie să se afle bilanțul.

Ce se fac? am procurat dar dela tribunalul din Sibiu protocolul adunării generale a „Institutului tipografic“ ținută la 8 Maiu a. c. și aclusele aceluia protocol.

Acestea date m'au vindecat pe deplin de rivna mea după căstig, și ca să se vindece și alții, Vă rog să binevoiți a le publica în „Telegraful Român.“

La adunarea din 8 Maiu a. c. a participat 13 acțiunari cu 73 de acții, și anume:

Dr. Daniil P. Barcian, prof. seminarial în Sibiu cu 5 acții.
Ioan Bechinitz, propr. în Sibiu cu 15 acții.
Dr. Aurel Brote, director la „Transilvania“ în Sibiu cu 10 acții.
Nicolau Cristea, ases. cons. în Sibiu cu 1 acție
Dumitru Cunțan, prof. și inspector sem. în Sibiu cu 4 acții.
Dumitru Comsa, prof. sem. în Sibiu cu 3 acții.
Dr. Ioan Crișan, prof. sem. în Sibiu cu 1 acție.
Dr. Nicolau Maier, protopresb. gr. or. în Seliște cu 10 acții.

Simeon Monda, protobresb. gr. or. în Borgo-Prund cu 1 acție.

Simeon Popescu, protopresb. gr. or. în Sibiu cu 10 acții.

Eugen Brote, ases. cons. în Sibiu cu 10 acții.

Petru Ciora, oficial cons. în Sibiu cu 1 acție.

Dr. I. Mihu, avocat în Orăștie cu 2 acții.*)

Așadară 13 acțiunari au fost de față, un număr nenorocos acesta, dar se vedem ce îspravă au făcut.

Din protocol nu este evident alta decât că adunarea generală a aprobat bilanțul pe anul 1886 revăzut și subscriz de dnii Paul Dunca și Dumitru Cunțan ca membri ai comitetului de supraveghiere, și au dat absolvitoriu direcției, și că la o întrebare a dlui S. Monda s'a dat deslușiri, dar ce a fost întrebarea? și cari au fost deslușirile? nu se spune.

Un aclu arată „Veniturile“ și „Exiștile“ întreprinderii în modul următor:

Venituri:
Venit brut 22,214 fl. 77 cr.
Interese după hârtii de valoare 294 fl. 85 cr.
Venitul editurei 2631 fl. 91 cr.
Perderi din 1885 1053 fl. 86 cr.
din 1886 223 fl. 21 cr.
Suma 26,418 fl. 60 cr.

Exiști:
Spese tipog. redacțione „Tri-
bunei“ 24,440 fl. 86 cr.

Porto 862 fl. 23 cr.

Scădere la hârtile de valoare 61 fl. 65 cr.

Transportul perderei din 1885 1053 fl. 86 cr.

Suma 26,418 fl. 60 cr.

*) Tot cam de ai nostri. Red.

Al doilea aclu este bilanțul cu 31 Decembrie 1886, care este următorul:
Active:
Acțiii nevendute 5,700 fl. — cr.
Inventariul tipografiei 16,382 fl. 40 "
Debitori diversi 4,846 fl. 57 "
Cauțiunea „Tribunei“ 5,452 fl. 60 "
Valoarea „Tribunei“ 3,000 fl. —
Valoarea editurei 6,648 fl. 40 "
Materialii, hârtii 1,062 fl. 88 "
Numerar 910 fl. 85 "
Perdere pe a. 1885 1,053 fl. 86 "
Perdere pe a. 1886 223 fl. 21 "
Total 45,280 fl. 77 cr.

Passive.

Capital social 40,000 fl. — cr.
Abonamente anticipate pe 1887 89 fl. 62 "
Creditori 5,191 fl. 15 "
Total 45,280 fl. 77 cr.

Va se dică în bilanț perderea obvin numai în active, dar în pasive nu, prin urmare acelea fac parte din averea societății.

Eu nu me pricep la contabilitatea după, și văd că bilanțul este revăzut, subscris și recomandat adunării generale spre aprobare prin un om de specialitate cum este dl Cunțan, care ca atare — incât scu și eu — în decurs de mai mulți ani a fost controlor la cassa consistoriului arhiepiscopal din Sibiu, și prin un bărbat atât de venerabil cum este veteranul dl P. Dunca, apoi aprobat unanim de adunarea generală, ar trebui să consider și eu de real, și se me bucur, căci dacă perderile încă formează avere, adică măne o se avem un prisos, și se căpătă și noi acțiunari dividenda.

Dar eu cu mintea mea de laic nu astfel.

Eu aștept, că bilanțul acesta nu este real, ci este pentru acțiunari asemenea anecdotei tiganului cu racii, pentru că cu deosebire două poziții sunt în el de „gumi elasticum“, cari după trebuință să pot fi întinse sau contrage, ca se ascundă starea adeverată a lucrului, până când va mai fi ceva disponibil din banii acțiunilor. Me tem însă, că nici acest joc nu va dura mult, pentru că judecând după nervositatea „Tribunei“, său dău cu socoteala, că numerariul de 910 fl. 85 cr. ce se află în cassă la 31 Decembrie anul trecut s'a consumat deja, iar a mai face parada în cele 57 de acțiuni nevendute năști crede să fie cu putință.

Acele 2 poziții elastice sunt:

Valoarea „Tribunei“, care de astădată este tascată modest, numai cu 3000 fl. pe când ea tot săa de bine putea figura și cu 30,000 fl. pentru că după ce s'a dus pe copă fondul acțiunilor, ea tot atâtă plătesc cât 000 sau 0000, atunci înaintea nulelor nu mai stă nimică.

Tot astfel stă lucrul și eu „valoarea editurii“, căci dacă sub acest titlu să înțeleg dreptul de a edita povestile etc. ce a apărut în „Tribuna“, acela încă cu greu s-ar putea validiza pe această lume, — iar dacă se înțeleg tipariturile rămasă nevendute în magazinul „Institutului tipografic“, pentru acele încă foarte puțin dău „brânzării“.

Scu mai departe și aceea, că mașinile și literile se tocesc prin folosire și nici când nu mai reprezintă prețul cu care s'a cumpărat, iar în acest bilanț nu văd nici o amortisare din valoarea lor originală.

Apoi mai este în bilanț poziția a treia: „Debitori diversi“ cu considerabilă sumă de 4846 fl. 57 cr. Această negreșit vor fi acel cetitorii ai Tribunei, cari contribue la „răspândirea“ diarului fără a băga mâna în pungă.

Astfel de debitori nu mai plătesc, și să ne pară bine dacă vor încurge 20%.

Eata dar cum mi închipuesc eu starea averei „Institutului tipografic“ cu finea anului trecut pe baza bilanțului prezentat la tribunal:

Active.

1. Inventariul tipografiei după amortisare de 40% pentru folosința de aproape 3 ani 9,829 fl. 52 cr.
2. Debitori diversi 20% din suma arătată 969 fl. 30 "
3. Cauțiunea „Tribunei“ 5,452 fl. 60 "
4. Materialii, hârtii etc. 1,062 fl. 88 "
5. Numerar 910 fl. 85 "

Total 18,225 fl. 15 cr.

Pasive.

1. Capital social 34,300 fl. — cr.

<tbl_r cells="1" ix="2" maxcspan="1" maxrspan

Va se dică din capitalul social de 34,000 fl. s'a consumat 21,355 fl. 62 cr., iar din restul de 12,944 fl. 38 cr. 5452 fl. 60 cr. sunt depuși ca caijune a „Tribunei,” iar restul de 7481 fl. 78 cr. este în masini litere și maculature, din cari cu greu va putea trăi redacțunea „Tribunei” — iar noi acționarii deja ne putem sterge pe buze.

Asta este cred cu starea adevărată a lucrului. Primiti ect.

Un acționar de al „Institutului tipografic”

Procesul

urmat între comuna gr. or. română și cea grecă din cetatea internă a Brașovului în privința bisericii gr. or. cu hramul St. Treime din acel loc.

(Urmare.)

Acesta este documentul fundațional, pe baza căruia biserică insăși precum și casele cumpărate de fundatorii său transcris în cărțile cele vechi funduare ale Brașovului pe numele bisericii. Cuprinsul lui este general și constată caracterul confesional al bisericei și dacă fundatorii ar fi voit se înființeze o biserică națională grecească, de bunăseamă, că cel puțin printre un cuvânt ar fi exprimat această tendință a lor.

Acest document fundamental dimpreună cu actele de incuițare pentru edificarea bisericii s'a petrecut per estensum în colecțunea de documente ale cărților funduali, ce existau la anul 1789 în Brașov, prin aceasta au devenit acte autentice, cari în decursul procesului sau alaturat ca dăvădă în copii vidimate la scriptele procesuale.

Aceasta este istoria fundării bisericii sf. Treime din cetatea Brașovului, constatătă din cuvânt în cuvânt cu acte autentice, din care ori ce om nepreocupaț trebue să câștige convicțiunea, că din partea fundatorilor său intenționat înființarea unei biserici gr. or. generale confesionale adică menită pentru toti cetățenii de legea gr. or. fără deosebire de naționalitate, și că chiar din partea autorității competente să dat voia să se înființeze biserică din cestiune pentru cele 245 de suflate de neguțători greci și romani și măcelari români, va se dică pentru o comună omogenă după confesiune însă amestecată după naționalitate.

Față cu aceste fapte istorice constatațate în mod neindoeinic grecii n'au avut alte excepții, decât că fundatorii și binefăcătorii bisericii au fost greci de naționalitate deoarece se numesc în unele documente cives graeci și mercatores graeci, că români n'au dat bani la edificarea bisericii și au servit numai de folie, pentru grecii cu ajutorul lor se facea numărul cerut pentru o comună bisericească și pentru astfel se câștige dreptul de a-și face o biserică grecească înșelând autoritățile competente.

Dar aceste excepții, cari stau în contradicere cu toate faptele istorice ale fundării bisericii, nu s'au dovedit cu nimica în decursul procesului.

Adevărat este, că în unele documente scrise de mână streină eară nu de fundatori în limba latină sau germană, pe care nu o înțelegeau fundatorii, acesti fundatori sunt numiți în mod prescurtat cives graeci, dar aceasta nomenclatura este folosita paralel cu nomenclatura „cives graeci ritus disuniti” prin urmare ca sinonim în sens confesional și cives graeci se numesc și acei cetățeni, despre care este constatat că au fost români. Afară de aceasta este cunoscut, că chiar și în diua de astăzi în limbajul popular maghiarii și nemții numesc pe neguțătorii români greci „görögök” — „Griechen.”

De ce naționalitate au fost fie care din acei cetățeni, cari dimpreună cu fundatorii se numesc prezine „neguțători greci și români” astăzi după o sută de ani greu se poate constata, fiindcă atunci ca și astăzi nu se purtau registre despre naționalitate.

Totuși din întemplieră despre unul dintre fundatori și anume despre Kristofor Mihail s'a constatat în mod neindoeinic că a fost român, adică prin decretul gubernial dto 30 Decembrie 1790 Nr. 5045, prin care numitul fundator a fost scos din compania greacă „quod idem a suburbiale valacho patre progenitus sit” (fiindcă era născut din tată român din suburbii) și prin reprezentanța fundatorilor și a altor cetățeni dto 10 Februarie 1800, din care se vede, că companistii greci au protestat în contra dreptului de vot a lui Kristofor Mihail, fiindcă era român.

Prin urmare este constatat în mod autentic, că nu este adevărat, că români n'ar fi dat bani la înființarea bisericii, deoarece fiind constatat cel puțin de unul dintre fundatori, că au fost român, este constatat că și români au ajutat materialicește la înființarea despomenitei bisericii.

Dar, punând casul că nici unul dintre fundatori n'a fost român, că nici un român n'a ajutat cu

bani la înființarea bisericii din cestiune, apoi nici în casul acesta dreptul românilor de a fi membrii egali îndrăptăți în comuna bisericească nu se poate de-nega, deoarece înființându-se o biserică pentru o anumită comună bisericească, aceea biserică nu devine proprietatea acelora, cari au edificat-o pe spesele lor, ci este proprietatea comunei bisericesci pentru care s'au înființat, deoarece la atari biserici nu vine a fi aplicate principiile dreptului privat ci ale dreptului public bisericesc. De căte ori nu se întemplă ca oameni străini nu numai de naționalitate dar chiar străini de confesiune, fac biserici pentru cutare comună bisericească, fără ca biserică se devină proprietatea fundatorilor?

Asadară excepțiile grecilor n'au nici o bază nici în faptele istorice, nici în principiile de drept.

III

Dar înființarea bisericii s. Treimi n'a mers aşa de neted după cum s'a spus în cele premerse. Compania grecească privilegiată, deși în privința bisericească n'avea nici un privilegiu, se credea pe sine eschisiv îndrăptățita de a avea capela sau biserică în cetatea internă a Brașovului, prin urmare vedea o vătămare a acestui drept în aceea, că alți indivizi gr. or., cari nu aparțineau companiei, se înființează în cetatea Brașovului o biserică publică așa dicând civilă.

Deci companistii greci încă dela început au lăsat din toate puterile în contra incuițării și înființării bisericii din cestiune.

Spre a impăca părțile între sine episcopul gr. or. de pe atunci Gedeon Nichitici merse dela Sibiu la Brașov și intrădevară și succese de a face un compromis între părțile litigante.

Prin așa numitul pact „Puncta complanationis” dto 5 Iunie 1788, fundatorii împreună cu binefăcătorul principal Panajot Hagi Nica, declară că deși companistii greci n'au dat nici un crucier la înființarea bisericii, totuși i primesc și pe ei în nouă biserică cu dreptul paritetice în administrație, pentru că astfel să se poată biserică cât de curând deschide (ut mox scopo prui possit).

Prin alt pact dto 13 Iunie 1788 se regulează și cestiunea limbei în biserică, alegându-se pe lângă preotul grec Dimitrie Cristoforos un capelan român cu numele Macarie adus din mănăstirea românească Sinaia; apostolul și evangelia avea să se cetească românește și grecescă, eară cântările se fie în strana dreaptă grecescă eară în stângă românește pentru toate veacurile (semper et in eternum). Astfel prin intervenția episcopului Nichitici primindu-se și companistii greci de membri ai nou înființatei biserici civile, în cale pacifică să a regulat cestiunea bisericii dela Sta Treime atât în privința administrației cât și în privința limbei la serviciul divin pe baza paritetice.

Dar aceasta pace n'a ținut nici un an, fiindcă companistii greci nu se mulțumeau a fi egali îndrepătați, ci voiau se domnească în biserică făcută de alții tot așa, ca și în capela lor privată.

Din acest motiv compania greacă asternu către guvernul ţărei petiționea sa dto 19 Februarie 1789 Nr. 1279.

In această petiție companistii greci mărturisesc, că ei nu numai n'au dat nici un crucier la înființarea bisericii, dar s'au opus din toate puterile la înființarea ei, fiindcă ar fi de prisos deoarece sunt destul biserici în suburbii Brașovului.

Se plâng amar, că prelungă toate protestele lor clădirea bisericii nu s'au sistat. Afirmă mai departe, în contradicție cu actele fundaționale, că fundatorii bisericii au căpătat dela episcopul Nichitici în cestiunea, de a face o biserică pe sama lor adică a companistilor în locul capelei lor, pe cari o numesc privilegiată, și că chiar unii dintre binefăcătorii ar fi dăruit sume însemnate spre acest scop. Deci fac deducție că biserică cea nouă trebue administrată tot așa ca și capela lor, adică să fie sub stăpânirea companiei. Si deoarece capela companiei a fost menită numai pentru limba greacă și în biserică nouă ar trebui să fie aplicată numai limba greacă.

Deci cu genunchi la pămînt se roagă compania greacă, ca biserică cea nouă sau să se înscrie pe numele ei, sau să se casseze și să se întrebuneze pentru altceva mai folositor, și spre acest scop să se răndească cercetare.

Cuprinsul susnumitei petiții caracterizează pe de o parte modul companistilor greci, de a vedea o biserică nici făcută de ei nici pentru ei, că ca sau se li se dea lor, sau să se casseze, ear pe de altă parte arată și intenția ce au avut-o fundatorii, adică de a înființa o biserică menită numai pentru greci și pentru români gr. or.

In urma numitei petiții guvernul prin ordinație sa dto 1789 Nr. 3098 esmită pentru cercetarea lucrului pe contele Franz Nemes vicecomiselle Sangeorgiu, deoarece după împărțirea josefinică Brașovul și districtul seu aparțineau comitatului St. Georgiu.

Contele Nemes și începă cercetarea în 24 Aprilie 1789 și a finit-o în 24 Maiu 1789, operatul poartă Nr. 5046.

Din acest operat se vede, că fundatorii și binefăcătorii bisericii la întrebările puse de comisar au răspuns pre lângă subscrizerile proprii în următorul mod:

„Extractionem oratorii civilis coronensis disunitorum nos hujates cives coronenses disuniti impetravimus (Clădirea bisericii civile neunite din Brașov noi cetățenii neuniți din Brașov am făcut-o.)

Declară mai departe civii, că înființarea bisericii s'a conces cetățenilor eară nu companiei grece, deoarece companistii nefind cetățeni după legile patriei nu pot avea posesiune imobilă, că nici un companist nu s'a conscris între membrii comunei bisericesci, după cum arată actele fundaționale, că speciale edificări precum și ale dotării preotului le a purtat numai civii dimpreună cu Panajot Hagi Nica, că doresc că în biserică serviciul divin se fie și românesc, după orânduirea făcută de episcopul Nichitici, că Popa Petru dela Campina a fost primit ca preot în urma unei ordinații guvernale etc.

(Va urma.)

Varietăți

* (Majestatea sa împărateasa noastră alină suferințele.) S'a amintit, că Majestatea Sa împărateasa Elisabeta, acompaniată de o mică suită a făcut o frumoasă excursiune prin părțile litorale vestice ale Greciei. Cu ocazia debărcării Majestății Sale în Corfu, s'a întemplat, că un marinos se cada de pe un catarg, așa că capăta în mai multe locuri rane foarte grele. La ordinul Majestății Sale nemorocitul fu transportat în un spital din loc. Atâtă înse nu mulțumi pe distinsa persoană. Puțin timp după transportarea nefericitului să vedea două dame mergând pe strădele principale a orașului din Corfu, călăuzite de un copil către spitalul, unde să afle pacientul. Acele două dame erau: una Majestatea Sa împărateasă, alta o dame din suită. Ajunsă la spitalul Majestății Sale, străbatu păna la patul pacientului și în cuvinte foarte amabile îl măngăia pe acesta asigurându-l, că va îngriji de viitorul familiei sale.

* (Distinctiune.) Afăram că zelozii invetitori din Brașov, domnii George Moian și Candid Muslea, cunoscuți în destul publicului nostru român prin succesele dobândite cu cursul de impletituri din vara a.c. au obținut pentru excelențele lor manufacтурă dela expoziția cooperatorilor români din Craiova medalia de aur. Primească felicitările noastre pentru frumoasa distincție, ce li s'a făcut.

* (Din timpul din urmă dela curtea din Berlin.) Visita țarului împăratului german nu a fost lipsită de unele momente interesante. Tarina facând vizită bătrânelui monarh însotita, de cei 5 copii ai săi, acesta o felicită cu o voce foarte mistică dicând: Sunteți de invidiat Majestate fiindcă aveți prinți și prințese așa frumoase, tinere și pline de viață, eu am numai doi copii și unul este foarte morbos. Cuvintele monarhului atinse în un mod foarte mistică inimă tarinei și aceasta stringându-i mâna și disă: Casei Hohenzollerilor i cresc nepoți viguroși, cari pot ajuta tatălui bătrâne de a suferi ori ce durere.

* (Răspuns la întrebare.) La întrebarea cum și perd mulți meseriași misterii, Meseriașul român, ce apare în Brașov, dă următorul răspuns: Cauza perderii misteriilor în partea cea mai mare este a se reduce la neacurăteță, când o se fie lucrată. De aceea recomandă această foia: lucrul acurat, prompt și solid, ca condițiuni ce înmulțesc clientela unui măestră.

* (Două profetii.) În familia moscenitorului de tron al Germaniei în timpul greului morb al acesteia, s'a conversat: că o renomată prorocită a profetit împăratului Wilhelm: că el va ajunge vîrstă de 96 ani, fiul seu însă nu va ajunge pe tron, ci un schilav. Înainte cu doi ani printul de coroană a cercetat catedrala din Magdeburg. Spre a merge la ea și s'a arătat o poartă laterală, prin care avea să treacă. Prințipele întrebă: pentru ce nu-l conduce prin poarta principală? I s'a respuns, că există o credință, care nu permite trecerea prin poarta principală. Însă înainte de a trece prin poarta principală, cu forță a deschis aceasta poartă și cercetând adevăratul motiv, pentru care s'a oprit de a trece prin aceia poartă, i s'a ră-

puns: „Hohenzollern-ul, care va merge prin poarta principală la catedrală, nu va ajunge pe tron.“

* (Tot la iubeleul Papei.) Lumea catolică din toate statele Europei s'a manifestat iubirea către actualul Papă Leo XIII din incidentul serbării iubileului preoției sale, în diferite moduri. Unele comunități i-au adresat Sfântului părinte lungi felicitări, altele i-a trimis daruri, cari de cărui mai prețioase. Despre acestea din urmă mai de multe ori s'a făcut amintire, rămânând ca să amintim acum ceva și despre darurile, ce să vor face Papei din partea membrilor familiei sale. Contesa Emilia Pecci, ca nepoată va oferi Sf. părinte un vestiment bisericesc brodat în aur de o valoare și frumusețe nespusă. O altă contesă și nepoată a Papei i va prezenta o păreche de pantofii brodați de ea însăși în aur. Cât se atinge de cei trei nepoți ai săi, Lodovico, Camillo și Ricardo acestia încă nu vor rămâne îndărât în oferirea unor daruri potrivite cu ocasiunea iubileului. Conte Lodovico, va oferi St. părinte unele dintre epistolele ce iubilantul le-a scris când era student, părinților săi, precum și alte epistole din timpurile prime ale preoției sale. Aceste epistole sunt imprimate pe pergament cu o dibacă surprindătoare. Comunitatea bisericească Carpineto donează Papei un tablou, care înfățișează pe Sf. Augustin, sedând pe tron. La părțile inferiore ale tronului sunt înfățișate două persoane în uniformă, ce să purta la începutul acestui secol. Aceste persoane sunt părinții iubilantului.

* (Cămașă electrică.) Una dintre cele mai nouă invenții ale științei higienice e cămașa electrică, în care să aflu ocazii de cositor, cupru, zinc și fer și adecație să așeze, că unele fire sunt împregnate cu acestea și alte fire, cari sunt vîrtești printre firele ocaziate sunt din fire obișnuite. O astă cămașă reprezintă o baterie electrică. Pentru cei care suferă de reumatism cămașa electrică e foarte binefăcătoare, și să poate întrebunța și ca armă de apărare.

* (Moarte la aparintă.) De înfricoșatul cas de a fi cineva îngropat de viu săpa în Beinști multămită științei o femeie de 72 și ani. După cum se spune, femeia aceasta să aflu deja în sicru și membrii familiei luase dispoziții de a o înmormânta. În acest moment însă sosește medicul cercual și vizitând-o, dăe ordin, ca să nu se înmormânteze deoarece lui i se pare, că este numai o moarte la aparintă. Si într'adevăr că medicul, punânduse pe lucru i succese a da viață femeii leșinate și a săpa de a fi îngropată de viață.

* (Bibliografic.) În editura librăriei frații Șaraga din Iași a apărut o noanță ediție a poezilor logofătului Costache Konache, care pe lângă poezii mai conține și alte scrieri inedite, biografia autorului și un glosariu. Prețul cărții e 6 lei și să aflu de vândare în toate librăriile din România.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la expoziția regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medalia cea mare a expoziției.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomand obiectele ne-**adjustarea bisericilor și capelelor** cu cele ce sunt provăduți în abundanță pentru prețurile cele mai moderate, și lucrare căt se poate mai frumos: Anume:

Odajdi, felon
și altele, după ritul gr.
oriental.

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Standarde pentru pompieri, copii de scoală, reuniuni industriale, re-

Iconostase, chipuri pentru frontariu. Înmormântarea Domnului, etc. etc.

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurărarea și argintărarea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătăsă și haine bisericesc, cusute cu fir de aur, argint și mătăsă.

Dantele bisericesc. Învăltăre de prestol. Mărfuri bisericesc. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adveră prin mai multe surte de epistole de recunoșință.

Catalog de prețuri la dorință trimis libere de post-port.

„Prăvălie din Viena“

pentru haine bărbătesc și femeiesc,
această prăvălie trimite Jachete foarte elegante, moderne, solide, fine, bine lucrate
și frumos ajustate

pentru bărbăți și femei,

pe sezonul de toamnă și iarnă, pentru prețuri necredut de ieftine, adecație numai pentru **fl. 1.80** în cea mai fină și elegantă ajustare; pentru **fl. 2.50** cea mai frumoasă, mai modernă, mai căldă și mai sănătoasă haină de muere și bărbat; hainele sunt producția de fabrică pentru Jachete bărbătesc și femeiesc, de rangul prim, premiată la mai multe expoziții. La acestea dau cămeșii normale, calde, pentru bărbăți și femei, potrivite, după sistemul profesorului Jäger, făcute din lână deasă și fină, cea mai bună calitate bucata fl. 1.50, ismene normale, pentru bărbăți și femei, cea mai fină calitate, de bucata fl. 1.50. **Ciorapi normali**, cea mai bună calitate, părechia 40 cr., **ciorapi mici**, părechia 30 cr. toate acestea recunoscute de sănătoase pentru folosire.

Un rând complet din acestea pentru bărbăți și femei, și anume: I. Jacheta elegantă, I. cămașă căldă, I. păreche de ismene calde, I. păreche de ciorapi mai

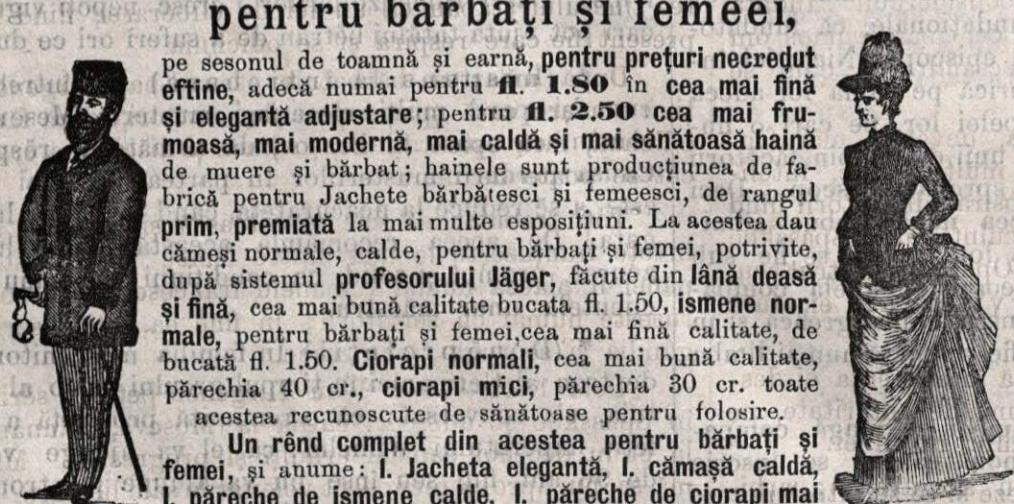
lungi sau mai scurți costă numai un preț necredut de ieftin și anume fl. 4.70; în o adjustare de tot elegantă fl. 5.70. La comande ajunge observarea: de statură mai mare, mijlocie sau mai mică.

Calitatea adevărată, bună și solidă numai la mine singur se află. Trimiterea se face prin rambursă (Postnachname) sau și prin trimiterea prețului înainte.

Adresa:

„Wiener Kaufhaus“

Anton Gans, Wien, III., Kolonitzgasse 6/St.

Loterie.

Miercuri în 30 Novembre 1887.

Brünn: 33 21 56 78 89

Bursa de Viena și Pesta.

Din 29 Novembre n. 1887.

Viena B.-pestu

Renta de aur ung. de 6%	99.	99.
Renta de aur ung. de 4%	85.60	85.70
Renta ung. de hârtie	95.70	95.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	125.60	—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	112.25	112.25
Obligații ung. de resculptarea decimei de vin	99.	99.
Sorți ungurești cu premii	123.75	123.50
Sorți de regularea Tisici	123.50	123.
Renta de aur austriacă	111.70	111.75
Achiziții de bancă de credit ung.	282.50	282.50
Achiziții de credit anstr.	276.40	276.40
Serisuri fonciare ale instituției „Albina“	—	101.
Sorți de stat dela 1860	136.50	136.
Achiziții de bancă austro-ung.	885.—	884.—
Imprumutul drăgușilor de fer ung.	149.25	149.
Obligații urbariale transilvane	104.40	104.
Obligații urbariale croato-slavonice	5.95	5.92
Galbin	9.95	9.94.
Napoleon	61.72	61.70
100 marce românești	125.75	125.80
London pe (poliță de trei luni)	—	—

Morbul caracteristic și mai lătit în această țară este mistuirea cea rea.

Bucătăriile moderne și modul de traiu modern sunt cauzele acestei suferințe, care în un mod neprevădător ne cupindă în ghiarele sale. Multi oameni suferă de durări de pept și coaste, adecesori și de durări de spate; să simt slabii și somnuroși, au un gust rău în gură, mai cu seamă dimineață; un fel de scuipit cleios să adună în dinți; apetitul lor e rău, în stomach simt ceva ca o povară grea, și adecesori simt în stomach un fel de obosire, ce nu să poate descrie, care prin introducerea nutremântului nu să depărtează. Ochii sunt fără viață, mâinile și picioarele să răcesc; nu trece mult și să ivesc tusa, la început seacă, după câteva luni însă însoțită de flegmă verde, cel cuprins de boala să simtă pururea obosit, somnul nu-l recrează; devine mai apoi nervos, iritat și melancolic, îl cuprind presimțiri rele; când să ridică repede să simtă amețit și întreg capul și e clătinător, intestinile să astupă, pelea să devină sbârcită și feribinte, săngele să îngroașe și înțapă, sclerotica ochiului capătă o coloare galbină; urinul să împuținează și capătă o coloare închisă, rămânând o parte din el înălătură; luând nutremântul, simtă când un gust dulce când acru, care e însoțit de bătăi puternice de înimă; puterea vederei scade, înpăriengându-se ochii și să simtă cuprins de simțul unei mari slabiciuni și ostenele. Toate aceste simptome apar alternativ, și să presupună, că aproape o terțialitate din populație unea acestei săferă de una sau alta formă a acestei boale. Prin Extrakt-shäker mistuirea bucatelor ia un așa avânt, că corpul bolnav dându-se nutremânt devine foarte sănătos. Efectul acestei medicini este într'adevăr admirabil. Milioane și milioane de butelii s'au vândut și numărul documentelor, care atestă puterea vindecătoare a acestei medicini, e foarte mare. Sute de boale, care poartă cele mai diferențiate nume, sunt urmările nemistuirii; depărtat acest rău din urmă, dispar toate celelalte, căci aceleia sunt simptome ale adevăratei boale. Medicina și Shäker-Extrakt. Mărturisirile mulților, care vorbesc în un mod foarte satisfăcător de proprietățile vindecătoare ale ei, o dovedesc aceasta fără nici o îndoială. Această medicină excelentă să poată căpăta în toate spăriile.

Persoane, care suferă de încuiare, să folosească „pilulele de curățire a le lui Seigel“ (Seigel's Absführ-Pillen) în legătură cu Shäker-Extrakt „Pilulele curățitoare ale lui Seigel“ vindecă încuierea, alunga frigurile și răceala, departă durerea de cap, împedecă mănia. Care le a cercat va continua de sigur cu folosirea lor. Produc efect pe fecet și fără de a cauza durere. Prețul: Unoi butelie Shäker-Extrakt fl. 1.25. O satul „pilulele curățitoare ale lui Seigel“ 50 cr.

Proprietariul medicinei „Shäker-Extrakt“ și al „pilulelor lui Seigel“ A. I. White Limited, London 35 Faringdon Road E. C. [1746] 1—24

Depositul principal și centru de expediție la Iohann Nep. Harna, sprijin „la leul de aur“ în Kremsier (Moravia) și să capătă și în cele mai multe spării din Austria.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ in SIBIU.

A eșit de sub presă:

[1742] 3

CALENDARIU pe anul visect dela Christos

1888.

Anul al treilea și septela.

Prețul unui exemplar legat **30 cr.**, pentru vîndetori nelegat **23 cr.** v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

Cronologie. — Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea exactă a Evangelilor și glorurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Serviciul postal și telegrafic. — Tasca de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile noi și vechi.

Sematismul

bisericii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprindând și protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parohii și învățătorii cu comunile bisericești din archidiocesă după noua arondare a protopresbiteralor.

Iterarchii metropoliei învecinate din Austro-Ungaria.

Împărateasa Eudoxia (Continuare).

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea tărgurilor.

Administrația tipografiei archidiecesane în Sibiu.